

Handläggare
Linnéa Lundbäck
Telefon: 08-50810063**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2026-04-23

Remiss av Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030, KS 2025/1616

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS
2025/1616

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av *Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030* för yttrande till kommunstyrelsen.

Av Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna framgår att programmet ska fungera som paraply för sex tillhörande handlingsplaner, varav en ska behandla jämställdhet. Det övergripande målet med *Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030* är att Stockholms stad säkerställer att stockholmare har lika rättigheter och möjligheter oavsett kön. Handlingsplanen sträcker sig till år 2030.

Förvaltningen anser att ambitionen med handlingsplanen, att konkretisera stadens arbete för att bli en jämställd stad där ingen diskrimineras eller begränsas på grund av sitt kön, är både god och efterfrågad. Förvaltningen anser dock att handlingsplanen endast till viss del uppfyller ambitionen. Förvaltningen lämnar ett antal synpunkter, både på övergripande nivå och vad gäller specifika mål. De övergripande synpunkterna handlar bland annat om att mängden mål riskerar att göra styrningen otydlig samt att facknämnderna med fördel hade kunnat ges ett tydligare ansvar för fokusområdet Kunskap och information.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av *Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030* för yttrande till kommunstyrelsen senast den 24 april 2026.

Övriga remissinstanser inom staden är samtliga stadsdelsnämnder och facknämnder, Stockholms stadshus AB och kommunstyrelsens råd för Agenda 2030. Remissinstanser utanför stadens organisation är bland annat Jämställdhetsmyndigheten, Länsstyrelsen Stockholm, Sveriges kvinnoorganisationer och MÄN.

Ärendet

I Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) beskrivs att de mänskliga rättigheterna är odelbara och att ingen rättighet är viktigare än någon annan. Samtidigt beskrivs det vara viktigt att synliggöra och arbeta utifrån kunskapen om att individer och grupper har olika levnadsvillkor och möjligheter.

Av MR-programmet framgår att programmet ska fungera som paraply för sex tillhörande handlingsplaner, varav en ska behandla jämställdhet.

Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030

Det övergripande målet med *Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030* är att Stockholms stad säkerställer att stockholmare har lika rättigheter och möjligheter oavsett kön. Stockholms stads jämställdhetsarbete ska synliggöra alla oavsett kön, inklusive kvinnor, män och ickebinära, och oavsett transerfarenhet. Handlingsplanen sträcker sig till år 2030.

Handlingsplanen utgår från MR-programmets tre fokusområden, vilka tillsammans har bedömts utgöra grundläggande förutsättningar för att staden ska kunna bidra till jämlika levnadsvillkor för alla stockholmare och säkerställa att de mänskliga rättigheterna efterlevs i stadens verksamheter. De tre fokusområdena är:

- Kunskap och information
- Velfärd och service
- Delaktighet och inflytande

Till varje fokusområde hör ett antal mål uppdelade i effektmål och resultatmål. Målen avser att skapa en tydlig styrning och flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att utifrån sina verksamhetsområden själva ta fram aktiviteter för att uppnå målen.

En central metod för genomförandet av både MR-programmet och föreslagen handlingsplan är att utveckla ett rättighetsbaserat

arbetssätt som hjälper verksamheten att fokusera på individer och grupper som riskerar att inte få sina rättigheter tillgodosedda.

Ansvarsfördelning

Alla nämnder och bolagsstyrelser har ansvar för att säkerställa stockholmarnas lika rättigheter oavsett kön. Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande samordning, stöd och uppföljning i implementeringen av handlingsplanen.

Uppföljning

Arbetet med handlingsplanen ska utgå från ordinarie processer. Nämnder och bolagsstyrelser ska i samband med ordinarie uppföljningsprocesser synliggöra resultat och utmaningar i jämställdhetsarbetet. Utifrån MR-programmet ska stadsledningskontoret vartannat år göra en bedömning av stadens samlade arbete för mänskliga rättigheter vilket sammanställs i en rapport till kommunfullmäktige. I arbetet ingår att följa upp de handlingsplaner som är kopplade till programmet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kvalitetsavdelningen i samråd med förskoleavdelningen, socialtjänstavdelningen, äldreomsorgsavdelningen och avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att ambitionen med handlingsplanen, att konkretisera stadens arbete för att bli en jämställd stad där ingen diskrimineras eller begränsas på grund av sitt kön, är både god och efterfrågad. Förvaltningen anser dock att handlingsplanen endast till viss del uppfyller ambitionen. Nedan redovisas förvaltningens synpunkter på den föreslagna handlingsplanen. Först beskrivs förvaltningens övergripande synpunkter och därefter de synpunkter som berör specifika mål.

Övergripande synpunkter

Förvaltningen anser att nivån på målformuleringar i handlingsplanen är ojämn, från detaljerade texter för exempelvis stadens Jobbtorg, till ospecifika skrivningar för de olika verksamheterna inom socialtjänstområdet som till exempel äldreomsorg. Förvaltningen uppfattar inte att detta skulle bero på att arbetsmarknadsinsatser har högre prioritet än det jämställdhetsfrämjande arbetet inom exempelvis äldreomsorgen. Därför menar förvaltningen att mer verksamhetsspecifik styrning inom fler områden hade varit att föredra om syftet är att bidra till en likvärdig och effektiv tillämpning över hela staden.

Överlag anser förvaltningen att äldreperspektivet har tappats bort i handlingsplanen. Exempelvis påpekar Sveriges Kommuner och

Regioner¹ att snedvriden biståndsbedömning och könsskillnader i hälsa och våldsutsatthet är några av de jämställdhetsutmaningar som äldreomsorgen ställs inför. Förvaltningen ser även att bland annat ofrivillig ensamhet, stöd till anhöriga och det förebyggande arbetet inom äldreomsorgen är områden där det finns jämställdhetsutmaningar. Detta menar förvaltningen på ett tydligare sätt kunde ha nämnts som något staden ska arbeta med.

Avseende ansvarsfördelning så anser förvaltningen att det är bra att särskilt ansvariga nämnder och bolag benämns under varje mål. Det förutsätter dock att det är tydligt vilka som är just särskilt ansvariga. I flera fall är samtliga nämnder och bolagsstyrelser särskilt ansvariga, alternativt att det är många särskilt ansvariga nämnder eller bolag per mål. Detta gör det otydligt vilka nämnder och bolag som ansvarar för vad. Stadsdelsnämnderna är, tillsammans med andra, särskilt ansvariga för 17 av 20 resultatmål i handlingsplanen. I övriga fem handlingsplaner ser det ungefär likadant ut, även om antalet mål varierar något i de olika handlingsplanerna. Många av de resultatmål som finns i handlingsplanen berör förvaltningens verksamheter och målgrupper, vilket förvaltningen i sig ser positivt på – samtidigt riskerar denna mängd mål att göra styrningen svårgripbar och otydlig. Ett alternativ till denna uppbyggnad hade kunnat vara att nämnder och bolag uppmanades att göra en lokal nulägesanalys och utifrån den prioritera relevanta insatser och mål, alternativt att handlingsplanen pekade ut vilka mål som är särskilt prioriterade att arbeta med.

Förvaltningen anser även att facknämndernas ansvar hade kunnat tydliggöras ytterligare, främst vad gäller fokusområdet Kunskap och information. Förvaltningen menar att flera facknämnder med fördel hade kunnat ges ansvar för att, inte bara bevaka och informera, utan även samordna, ta fram och anordna kunskapshöjande insatser och material samt stödja stadsdelsnämndernas arbete. Det skulle även kunna innefatta att ta fram information till invånare om deras rättigheter. Genom att facknämnderna ges ett tydligare ansvar för kunskap och information menar förvaltningen att det skulle komma hela staden till nytta.

I handlingsplanen lyfts, avseende offentliga miljöer, att staden ska vara lyhörd för alla stockholmares förutsättningar och behov oavsett kön. I dagsläget saknas möjligheten att sortera synpunkter som inkommer via *Tyck till* utifrån kön. Om detta hade varit möjligt hade det kunnat utgöra ett värdefullt underlag för att göra jämställdhetsanalyser. Förvaltningen vill därför poängtera att detta är efterfrågat.

Vidare beskrivs i avsnittet om offentliga miljöer att det saknas samlade uppgifter och statistik över kvinnors och mäns deltagande i medborgardialoger. Förvaltningen vill framhålla att uppgifter om könsidentitet alltid samlas in i de medborgardialoger som förvaltningen själv genomför. Huruvida detta görs av andra stadsdelsförvaltningar, stadsbyggnadskontoret eller exploateringskontoret vet förvaltningen inte. Förvaltningen anser dock att det vore intressant om sådan statistik kunde föras inom hela staden för att få en bättre bild av om deltagandet och inflytandet i stadens samhällsplaneringsprocesser är jämställt eller om det finns utmaningar kopplat till kön. Ett sådant underlag skulle även med fördel kunna inkludera ålder.

Synpunkter för specifika mål

Under fokusområde Kunskap och information, mål 1, är ett resultatmål att *Stadens medarbetare har god kunskap om kvinnors och mäns levnadsvillkor och hur dessa kan skilja sig åt beroende på kön*. Förvaltningen anser att det även bör stå *flickors och pojkars levnadsvillkor*, så som det gör i andra mål i handlingsplanen.

Ett annat resultatmål under fokusområde Kunskap och information är att *Stadens medarbetare har god kunskap om hur jämställdhetsanalyser kan göras*. Förvaltningen anser att kunskap om jämställdhetsanalyser är mycket viktigt, bland annat för att identifiera utmaningar i verksamheten kopplat till kön, följa upp verksamhetens resultat och identifiera åtgärder för att utveckla verksamheten. Däremot anser förvaltningen att det är en orimlig förväntan att samtliga medarbetare i stadens stora organisation ska ha god kunskap om detta. Möjligen skulle målet kunna omformuleras till att stadens *verksamheter* har god kunskap om hur jämställdhetsanalyser kan göras, vilket skulle tydliggöra att varje enskild medarbetare inte förväntas ha god kunskap om detta. Även kunskap om normkritik menar förvaltningen skulle vara meningsfullt i detta sammanhang. Förvaltningen ser också gärna ett stadsövergripande stöd i att göra jämställdhetsanalyser där flickor/kvinnor, pojkar/män och icke-binära ingår.

Under fokusområde Velfärd och service är ett resultatmål som berör förskolor och skolor att *Staden vidtar åtgärder för att motverka kränkningar på grund av kön i digitala miljöer*. Förvaltningen anser att detta inte bör begränsas till enbart digitala miljöer. Enligt skollagen ska var och en som verkar inom skolväsendet främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka all form av kränkande behandling. Därför ställer förvaltningen sig frågandes till varför detta arbete enbart skulle avse digitala miljöer.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Handlingsplan för ett jämställt Stockholm
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2026-04-10
Maria Härenstam, Avdelningschef	2026-04-10